VALTIOVARAINMINISTERIÖ
FINANSMINISTERIET

U48/2025 vp
Monivuotinen rahoituskehys ja omat varat

YMPÄRISTÖVALIOKUNNAN KOKOUS 12.11.2025

MFF-asetus – Komission ehdotuksen keskeinen sisältö 1/5

- Rahoituskehysasetuksessa asetetaan sitoumusten ja maksujen enimmäismäärät koko rahoituskehyskaudelle sekä kullekin vuodelle erikseen.
- Yksimielinen päätöksenteko
- Komission ehdotus vuosien 2028-2034 rahoituskehykseksi lukuina:
  - Rahoitus kaikkiaan noin 1 893 miljardia euroa, josta
    - Varsinainen rahoitus kehys n. 1 763 miljardia euroa
    - Kehyksen ulkopuoliset erityisvälineet Joustoväline (n. 14mrd.) ja Ukraina-väline (n. 89mrd.)
    - Euroopan rauhanrahasto (n. 27 mrd.)

MFF-asetus – Komission ehdotuksen keskeinen sisältö 2/5

- Kuluvan rahoituskehyskauden vertailuluku on noin 1 312 mrd. euroa
- Komission ehdotus olisi siis noin 580 mrd euroa suurempi kuin nykyisin.
- Kaikki em luvut vuoden 2025 kiintein hinnoin, (asetuksesta sovitaan kiintein hinnoin)

MFF-asetus – Komission ehdotuksen keskeinen sisältö 3/5

- Yksinkertaisempi rakenne, seitsemästä otsakkeesta neljään
  - **Otsake 1** jäsenmaille suoraan kohdentuva rahoitus muun muassa maatalouspolitiikan, alue- ja rakennepolitiikan ja sisäasioiden rahoituksen. (koko n. 946 mrd.)
  - **Otsake 2** painottuu EU:n kilpailukyvyn tukemiseen kohdentamalla rahoitusta muun muassa tutkimukseen, innovointiin ja kehittämiseen sekä lisäämällä puolustus-, turvallisuus- ja avaruusinvestointeja. (n. 522 mrd.)
  - **Otsake 3** EU:n ulkoinen toiminta (n. 190mrd)
  - **Otsake 4** EU:n hallinto (n.104mrd.)

MFF-asetus – Komission ehdotuksen keskeinen sisältö 4/5

- Toimet joihin komissio esittää merkittäviä lisäyksiä ovat otsakkeessa 2 (kuten kilpailukyvyn vahvistaminen tutkimus ja kehitys, puolustusrahoitus, ml sotilaallinen liikkuvuus, digitaalisuus).
- Myös ulkosuhderahoituksen osuus kasvaisi.
- Samoin kasvaisi rajaturvallisuuden rahoitus sekä rahoitus muuttoliikkeeseen vastaamiseksi.
- Huomattavimmat vähennykset kohdistuvat maatalouteen ja koheesioon (eli alue ja rakennepolitiikkaan).

MFF-asetus – Komission ehdotuksen keskeinen sisältö 5/5

- Komission tavoitteena on myös joustavampi MFF, jotta tulevaa rahoitusta olisi paremmin hyödynnettävissä EU:n muuttuviin tarpeisiin ja mahdollisiin kriiseihin.
- MFF-asetuksessa joustavuutta pyritään lisäämään muun muassa kehyksen ulkopuolisin erityisvälinein, joita ovat **joustoväline** ja **Ukraina-varaus**.
- Lisäksi nykyisiä erityisvälineitä lakkautetaan
- Ilmasto- ja ympäristötoimia koskeva yleinen kokonaismenotavoite, joka on vähintään 35 prosenttia talousarvion kokonaismäärästä.

Keskeistä valtioneuvoston kannassa menopuolen näkökulmasta 1/2

- Kannatetaan komission ehdotusta rahoituskehyksen otsakkeiden ja rahoitusohjelmien määrän vähentämisestä yhdistämällä politiikkasektoreita ja ohjelmia laajemmiksi kokonaisuuksiksi.
- Komission ehdottama kokonaistaso on liian korkea. Rahoituskehysehdotuksen yleiset painopisteet ovat kuitenkin kannatettavia ja yhdensuuntaisia Suomen EU-avaintavoitteiden kanssa.
- Keskeisimpiä poliittisia prioriteetteja ovat puolustuksen ja kilpailukyvyn vahvistamiseen.
- Onkin välttämättömänä katsoa EU-rahoituksen painopisteiden priorisointia.
- Tulee löytää taso, joka ei kasvattaisi maksutaakkaamme kohtuuttomasti, mutta mahdollistaisi keskeiset painotukset, kuten puolustuksen ja kilpailukyvyn vahvistamisen ja turvaisi merkittävimpiä saantojamme, kuten maatalouden rahoituksen.

Keskeistä valtioneuvoston kannassa menopuolen näkökulmasta 2/2

- Erityistä huomiota tulisi kiinnittää Suomen ainutlaatuiseen asemaan itäisenä ulkorajavaltiona ja samalla EU-budjetin nettomaksajana.
- EU-maksujen tasoon tulee kiinnittää erityistä huomiota entistä haastavammassa julkisen talouden tilanteessaan.
- Tuetaan yleisen periaatteen osalta komission tavoitetta lisätä rahoituskehyksen joustavuutta
- Olisi kuitenkin löydettävä riittävä tasapaino yhtäältä joustavuuden ja toisaalta ennakoitavuuden ja kurinalaisen budjetoinnin periaatteen välillä.

VALTIOVARAINMINISTERIÖ
FINANSMINISTERIET

OMAT VARAT

Komission ehdotus omien varojen järjestelmän muuttamiseksi 1/3

- KOM ehdottaa nykyisen omien varojen järjestelmän yksinkertaistamista
  - ALV-, muovipakkausjäte- sekä BTKL-perusteisten omien varojen **mukautuksista luovuttaisiin** (ml. maksualennukset)
- Tullien kantopalkkiota alennettaisiin 25 % -> **10 %**
- Kierrättämättömään muovipakkausjätteeseen perustuvan oman varan **määräytymishintaa korotettaisiin** ja se **sidottaisiin inflaatioon**

Komission ehdotus omien varojen järjestelmän muuttamiseksi 2/3

- KOM ehdottaa lisäksi **viittä** uutta omien varojen luokkaa

1. Nykyiseen päästökauppajärjestelmään perustuva oma vara (**ETS 1**)
2. Hiilirajamekanismiin perustuva oma vara (**CBAM**)
3. Keräämättömään sähkö- ja elektroniikkajätteeseen perustuva oma vara (**e-waste**)
4. Tupakkatuotteiden valmisteveroon perustuva oma vara (**TEDOR**)
5. Yritysten maksuun perustuva oma vara (**CORE**)

Komission ehdotus omien varojen järjestelmän muuttamiseksi 3/3

- KOM ehdottaa myös omien varojen enimmäismäärien korotusta
- KOM ehdotuksen mukaan enimmäismäärät olisivat maksumäärärahojen osalta 1,75 % ja maksusitoumusten osalta 1,81 % EU27 BKTL:sta
- MFF menokaton ja omien varojen enimmäismäärän välinen liikkumavara säilyisi käytännössä nykykauden tasolla

Kriisimekanismi

- KOM ehdottaa lisäksi uutta kriisimekanismia, jolla voitaisiin vastata joustavammin vakaviin kriiseihin ja niiden uhkiin
- Neuvosto päättäisi kriisimekanismin käyttöönotosta
- KOM:lle lupa lainata varoja pääomamarkkinoilta ja lainata varat edelleen jäsenvaltiolle
- Lainoja vastaanottanut jäsenvaltio vastaisi takaisinmaksusta, mutta ehdollinen vastuu liikkumavaran kautta muille jäsenvaltioille
- Omien varojen enimmäismäärien poikkeuksellinen kasvattaminen +0,25 %
- KOM ehdotusta ei voida pitää täysin tarkkarajaisena

Taloudelliset vaikutukset (käyvin hinnoin)

- Jos omien varojen järjestelmä säilyisi ennallaan ja rahoituskehyksen koko kasvaisi, kuten KOM esittää:
- Suomen EU-maksut nousisivat nykyisestä noin 2,5 mrd. €/vuosi -> noin 4,2 mrd. €/vuosi
- Suomen EU-maksut kasvaisivat vuositasolla **noin +1,7 mrd. €**

- Omien varojen järjestelmään ehdotetut muutokset voisivat lieventää rahoituskehyksen kasvusta aiheutuvaa vaikutusta Suomen EU-maksuihin
- Yhteensä noin **-600 milj. euroa vuositasolla**
- Arvioiden mukaan kaikki muut KOM:n ehdottamat muutokset alentaisivat Suomen maksuosuutta, **pl. ETS 1-oma vara**
- Merkittävin alentava vaikutus olisi maksualennuksista luopumisella

- Mikäli KOM:n ehdotukset rahoituskehykseksi ja omien varojen päätökseksi toteutuisivat, kasvaisivat Suomen E-maksut arviolta **noin +1,1 mrd. €/vuosi**
- Lisäksi lainainstrumentit kriisimekanismi ja Catalyst Europe kasvattaisivat Suomen ehdollisia vastuita, **jos** niistä päädyttäisiin myöntämään lainoja

Keskeistä valtioneuvoston kannassa tulopuolen näkökulmasta

- Hallitusohjelman mukaisesti EU:n omien varojen järjestelmän kehittäminen ei saa aiheuttaa suhteellista lisäkustannusta Suomelle. Neuvottelujen edetessä tulee tarkastella muodostumassa olevan kokonaisratkaisun kohtuullisuutta ja oikeudenmukaisuutta Suomen maksuaseman kannalta
- Suomi vastustaa uusia lainarahoitteisia investointivälineitä (kriisiväline & Catalyst Europe-väline)
- Valtioneuvosto kannattaa tullien kantopalkkion alentamista ->10 %
- Valtioneuvosto suhtautuu avoimesti muihin omien varojen järjestelmää koskeviin ehdotuksiin paitsi ETS 1 ja CORE omiin varoihin
- ETS 1 tulot tulisi edelleen kohdentaa kansallisiin talousarvioihin
- Valtioneuvosto suhtautuu erittäin kriittisesti ehdotettuun CORE omaan varaan

VALTIOVARAINMINISTERIÖ
FINANSMINISTERIET

Kiitos!

VM VESA KULMALA
VM JOHANNA MAKKONEN